

Faglig forum for helhetlig og økosystembasert forvaltning av norske havområder			
Hovedprosess:	Faglig grunnlag for revidering og oppdatering av forvaltningsplanene i 2020	Prosesseier:	Miljødirektoratet
Dokumentnavn:	Referat fra møte i Faglig forum for norske havområder	Utarbeidet av:	Ida Kessel Nordgård
Dok.nr: Sist endret:	A 32/18 28. november 2018	Godkjent i Faglig forum:	28. november 2018

Referat fra møte i Faglig forum for norske havområder

Tid og sted: 09.00 – 15.00 12. september 2018. Miljødirektoratet, Oslo

Tilstede:

Oljedirektoratet: André Jensen, Bente Jarandsen

Petroleumstilsynet: Lin Silje Nilsen

Sjøfartsdirektoratet: Ove Tautra

Strålevernet: Hilde Kristin Skjerdal

Kartverket: Gerhard Heggebø

Kystverket: Rolf Jørn Fjærbu

Miljødirektoratet: Liv Tone Robertsen, Kirsten Grønvik Bråten, Guro Bønes Ringlund (alle til agendapunkt 25/18 vi), Øystein Leiknes, Ann Mari Vik Green

Fiskeridirektoratet: Thorbjørn Thorvik

Havforskningsinstituttet: Børge Holthe, Monica Sanden, Vidar Lien (fram til lunsj), Geir Ottersen (fram til lunsj)

Norsk Polarinstitutt: Cecilie Von Quillfeldt

Overvåkingsgruppen: Per Arneberg (Havforskningsinstituttet)

Sekretariatet: Ida Kessel Nordgård (Norsk Polarinstitutt), Eva Degré, Hanne-Grete Nilsen (Miljødirektoratet)

Referent: Ida Kessel Nordgård

Sak nr.	Referat
23/18	Godkjenning av innkalling og agenda Innkalling og agenda ble godkjent.
24/18	Godkjenning av referat fra møte 3. mai 2018 (Saksdokument A) Referatet ble godkjent med de endringer som var foreslått. Det sendes til Styringsgruppa og legges ut på Havforum.no.
25/18	i. Info fra sekretariatet <ul style="list-style-type: none"> • Det ble holdt en nyttig workshop om Arealverktøyet 11.09.18 med både veiledning i bruk av verktøyet og tilbakemelding på løsningen.

- Forrige møte i Styringsgruppen (SG) var 31.mai. Videre arbeid med Arealverktøyet var på agendaen, tilbakemeldinger fra SG var at det må være fokus på forvaltningsplanarbeidet framover og FF sine behov. Andre ting med Arealverktøyet må tas med aktuelle departementer. Faglig forum sitt dokument om involvering ble diskutert. SGs innspill på dokumentet ble vurdert og innarbeidet før dokumentet ble godkjent av FF.
- Forslag til disposisjon for sammendragsrapporten kommer i november. Forslag fra sekretariatet er at rapporten settes opp temavis, ikke havområdevis, da slipper man mye gjentakelser. Faglig forum må vurdere om rapporten skal trykkes opp framfor å bare legge det på nett, som de andre rapportene skal.
- 4. juni blir det høringskonferanse i Tromsø.
- Om rapportene: Eva Degré kommer til å få mal for enhetlig framstilling av figurer i rapportene. Denne sendes ut til FF så fort det kommer. Alle rapportene blir gitt ut i Mdir sin serie/mal, pakket inn i FF sin innpakning. Rapportmalen sendes ut 13.09.18.

ii. **Info fra Overvåkingsgruppen (OVG)**

OVG forbereder arbeidet med statusrapport for Norskehavet. Den kommer 15.mai 2019, 14 dager etter at Faglig forum har sin frist, og inngår som en del av faggrunnlaget. Det er foreslått at årets spesialtema skal handle om plastforsøpling. I tillegg er det forslag om at effekt av endringer og variasjon i klima på nordlige marine økosystemer også tas med som et spesialtema. Det skal behandles i møtet i OVG i uke 38.

Fagsystem for vurdering av god økologisk tilstand: I fjor kom det forslag til hvordan et sånt fagsystem kan legges opp for å vurdere tilstand i norske økosystemer. Tre grupper jobber med å følge opp dette: arktisk tundra, havøkosystemene og øvrige terrestriske økosystemer. Havøkosystemgruppen er ledet av Per Arneberg. Arbeidet er godt i gang. Det skal utvikles nye indikatorer som beskriver økosystemtrekk/prosesser med et sterkere økosystemperspektiv enn de vurderingene som er gjort før. Det skal fastsettes en referansetilstand for intakt natur = natur uten betydelige industrielle påvirkninger. HI foreslår at man går bort fra tanken om at det skal estimeres verdier for referansetilstand for biologiske indikatorer. Man jobber nå med å i stedet definere noen fenomener som beskriver god og dårlig tilstand i økosystemet. Dårlig tilstand kan f.eks. være at en type økosystem blir erstattet av en annen type økosystem. Det utarbeides en pilot for arktisk del av Barentshavet. Status skal legges fram på et møte i Trondheim 19.09.18, og det skal bestemmes hvordan det skal kjøres videre.

26/18 Status oppgaver i aktivitetsplan 2017/18

i. Aktivitetsrapport Barentshavet

Siden sist er det laget sammendrag, utvidet tekst om SVO under fiskeri, det er skrevet innledning og kapittel om arealkonflikter. Figurtekster med tegnforklaringer etc. må gås gjennom på alle figurer. Sekretariatet skal ferdigstille før trykking, lese korrektur og sjekke figurtekster, tegnforklaringer, enhetlighet etc. i dialog med forfatterne.

Kommentarer til rapporten:

Innledende setning i sammendraget settes inn.

Det lages eget avsnitt i sammendraget for påvirkning på SVOer istedenfor under hver aktivitet.

Det settes inn tekst i sammendraget som sier noe om endring i skipstrafikk i SVO.

Fiskeridirektoratet vurderer om det er mulig å spesifisere endring av ulike typer fiskeri i SVOene (bunn/pelagisk)? Dette kan tas inn i SVOrapporten. Hvis mulig tas det innen setning om dette i aktivitetsrapporten.

Tekst knyttet til havvind tas inn i kap. 9. Det etterspørres flere kryssende arealinteresser enn seismikk mellom petroleum og fiskeri. Det er mulig dette kan følges opp ved å redigere teksten som allerede står der.

Metodedokument på havforum.no publisert i 2017 inneholder flere tema som ikke er nevnt i aktivitetsrapporten, inkludert utslipp til luft fra petroleumsindustrien og fremmede organismer med skipsfart. Det må vurderes om det er aktuelt å ta det inn i rapporten om samlet påvirkning og konsekvens.

Angående utslipp av produsert vann i Barentshavet spesifiseres det at tall i kap. om radioaktivitet også inkluderer tall fra Melkøya. Tall fra 2017 kan settes inn i petroleumsdelen.

Konklusjoner:

Det skal ikke være figurer i sammendraget. Sekretariatet sørger for at kommentarene over følges opp. Rapporten godkjennes skriftlig pr. epost.

Oppfølging:

Eva Degré legger inn tekst på havvind og forslag til utvidet sammendrag på kap 9. Sammendraget og kap. 9 sendes ut til arbeidsgruppen rett etter møtet.

Arbeidsgruppen ferdigstiller de utestående punktene innen 1 uke. Når dette er godkjent av arbeidsgruppen, sender sekretariatet hele rapporten til FF med 1 ukes frist for endelig godkjenning.

ii. Aktivitet Nordsjøen/Norskehavet

Forslag til innholdsfortegnelse for rapporten ligger på SharePoint. Det viktigste i denne rapporten er å få fram hva som er endret siden forrige faglig grunnlag. Det kan også være hensiktsmessig å gå gjennom temaer og skrive «ikke endret» der det ikke er endringer siden forrige faggrunnlag. Det kan være aktuelt å vise til rapporten for Barentshavet der det er aktuelt i stedet for å skrive mye bakgrunnsinformasjon.

Konklusjon:

Faglig forum står på kopilisten og oppfordres til å kommentere når utkast sendes ut til arbeidsgruppen.

Oppfølging:

- Utkast til tekst må være klart senest 1. november.
- Endelig utkast til rapport sendes FF innen 14. november

- iii. Samlet påvirkning
(Saksdokument C)
Geir Ottersen orienterte om status på rapporten. Det kom opp et forslag om å organisere rapporten med konsekvenser for hver av miljøverdiene og påvirkningsfaktorer i tabellform. Det er ønskelig å levere på tilsvarende måte som fiskeri har gjort med tabell for konsekvenser. Innspill fra SG om hvordan de foretrekker framstillingen av materialet bør etterspørres.
Rapporten handler kun om påvirkning og konsekvens for normalaktivitet, ikke risiko for akutte hendelser

Konklusjoner:

Interne frister for skrivegruppen gjøres kjent for FF. FF oppfordres til å kommentere underveis slik at kommentarer er håndtert før rapporten legges fram til endelig godkjenning i FF i november. Metodikken som er benyttet må beskrives, i tillegg til hva som skjer internasjonalt og hvorfor akkurat denne metoden er valgt.

Oppfølging:

Kommentarer til utkastet sendes Geir Ottersen innen 20. september.
Geir Ottersen sender ut ny versjon av dokumentet til arbeidsgruppen, med Faglig forum i kopi, snarest mulig og setter en kommentarfrist.

- iv. Risiko
Arbeid pågår med skriving av rapport. Arbeidsgruppa skal ha heldagsmøte 27.sept. Dersom det er ønskelig med bidrag fra NP må man gi beskjed i god tid dersom det skal bli mulig for NP å gjennomføre. Planen er at det skal være klar et fullstendig utkast i november.

Konklusjoner:

Problemstillinger som skal drøftes i forumet må komme fram til novembermøtet.

Oppfølging:

Risikorapporten ferdigstilles så den kan godkjennes på møtet i januar.

- v. Tiltak Norskehavet og Nordsjøen/Skagerrak
Det mangler noen innspill på tiltakene. Ellers er stort sett det meste på plass. Det er lagt opp til godkjenning i oktober. Rapporten godkjennes via e-post.

Oppfølging:

Eva Degré sender ut en frist for innspill.

- vi. Verdiskaping og økosystemtjenester
(Saksdokument D)
Guro Ringlund presenterte rapporten om økosystemtjenester.
Faglig forum endres tilbake til Arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen med etater som har utarbeidet rapporten blir satt opp som forfattere, og det blir understreket at Faglig forum stiller seg bak innholdet og anbefalingene i rapporten. Tilsvarende gjøres i de andre rapportene.

Konklusjoner:

Forslag om tillegg om mangelfull kunnskap og begrensninger, samt endringer i korrektur ble godkjent som det ble presentert.

Oppfølging:

Utkast til verdiskapingsrapporten kommer i januar. Den vil inkludere nye tall fra SSB.

vii. Målevaluering

(Saksdokument E)

Mål knyttet til risiko og SVO er avhengig av det pågående arbeidet med disse to temaene. Det er lagt inn kommentarer om manglende info/tall. Alle i skrivegruppene går inn og ser om de skal legge inn noe. Det må opprettes skrivegruppe på bærekraftig høsting og bruk i Nordsjøen.

viii. SVO

a) **Statusrapport**

Første utkast skulle vært ferdig. Det mangler dessverre mye fra flere etater. Utkastet ligger på SharePoint med de kommentarene som har kommet fra OD og HI. Det mangler en god del på sjøfugl og pattedyr i Norskehavet og Nordsjøen. Liste har gått ut til skrivegruppen med hvem som har ansvar for hva. Kystverket/Sjøfartsdirektoratet må sjekke de områdene der skipstrafikk muligens kan ha en påvirkning selv om de ikke er i skrivegruppen.

b) **Seminar 26. september**

Det vil bli presentert en del funn og status for enkelte områder. Det er viktig at det kommer fram at det er hver etat som står for det de sier, ikke Faglig forum. Dette er kun en input til Faglig forum sitt arbeid.

Oppfølging:

- Alle involverte etater og arbeidsgrupper bidrar med tekstlige innspill, samt utfylling av egne ansvarsområder så snart som mulig.
- Forhåpentligvis ferdig utkast på tekst til møtet i november (ikke figurer). Rapport ferdigstilles i januar.

27/18 Presentasjon av polarfront/ v Vidar Lien, HI

FF takker for et spennende foredrag. Polarfrontrapporten blir publisert i Fisken og Havet (HI-rapportserie) etter hvert. Rapporten kan distribueres og legges ut på havforum.no når FF har fått den 15. september.

28/18 Runde rundt bordet

NP: Innen neste møte er det en stor biodiversitetskongress i Rovaniemi i regi av CAFF. Det er mye parallelt arbeid om økosystembasert forvaltning, overvåking etc.

I alle Arktisk råds grupper jobbes det med arbeidsplan for de neste to årene 2019-2021. Temaer her er relevante for det norske forvaltningsplanområder.

Norsk-Russisk miljøsamarbeid er i ferd med å lage neste treårsprogram. Noe går blant annet på verdifulle og sårbare områder i hele Barentshavet, næringsaktivitet og påvirkninger, NoRu-biodiversitetsovervåking og statusrapportering på nett.

29/18 Eventuelt

Ingen saker på eventuelt.

30/18 Avslutning og neste møte

Neste møte blir 28. og 29. november i Trondheim.